

Θέμα Α

A1.

1. Λάθος
2. Λάθος
3. Λάθος
4. Λάθος
5. Σωστό

A2. v

A3. iii

Θέμα Β

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) είναι η συνολική αξία σε χρηματικές μονάδες των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται σε μια χώρα σ' ένα συγκεκριμένο έτος.

Το Α.Ε.Π. είναι ένα μέγεθος που μας πληροφορεί για την οικονομική ευημερία μιας χώρας. Το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. μετρά το βιοτικό επίπεδο της χώρας. Όμως, παρά τη σπουδαιότητα και χρησιμότητά του το Α.Ε.Π. παρουσιάζει ατέλειες και αδυναμίες, οι οποίες οφείλονται σε πολλές αιτίες.

Οι σπουδαιότερες είναι:

α) Το Α.Ε.Π. δεν περιλαμβάνει την αξία της παραγωγής που αφορά στην ιδιοκατανάλωση, γιατί αυτή δε γίνεται αντικείμενο αγοραπωλησίας. Για παράδειγμα, το φαγητό που μαγειρεύει μια νοικοκυρά στο σπίτι δε διαφέρει καθόλου από το φαγητό ενός εστιατορίου. Και όμως, η προστιθέμενη αξία, με το μαγείρεμα που γίνεται στο σπίτι, δεν υπολογίζεται στο Α.Ε.Π.

β) Το Α.Ε.Π. είναι ποσοτικός και όχι ποιοτικός δείκτης. Η βελτίωση της ποιότητας, όταν δεν εκφράζεται στην τιμή, δεν καταγράφεται στο Α.Ε.Π. Η ποιότητα, όμως, είναι εξίσου σημαντικός παράγοντας με την ποσότητα. Είναι σημαντικό επίσης να αναφερθεί ότι η ποιότητα ζωής, που προέρχεται, για παράδειγμα, από την καθαρή ατμόσφαιρα, είναι ουσιώδης παράγοντας για την υγεία και την πιθανή διάρκεια της ζωής, δεν περιλαμβάνεται όμως, δυστυχώς, στους υπολογισμούς του Α.Ε.Π.

γ) Το Α.Ε.Π. αγνοεί τη σύνθεση και την κατανομή της παραγωγής. Το Α.Ε.Π. εκφράζει το μέγεθος παραγωγής αλλά όχι και τη σύνθεση, δηλαδή το είδος των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται. Η ευημερία όμως μιας οικονομίας σίγουρα επηρεάζεται, αν, για παράδειγμα, το ποσοστό παραγωγής που αντιπροσωπεύει πολεμικά αγαθά μεταβληθεί εις βάρος της σχέσης με τα καταναλωτικά αγαθά. Ένας άλλος παράγοντας που επηρεάζει την οικονομική ευημερία των πολιτών, αλλά δεν εκφράζεται στο Α.Ε.Π., είναι η κατανομή της παραγωγής (εισοδήματος) ανάμεσα στα μέλη μιας οικονομίας. Η κατανομή αυτή όμως, αν βελτιώνεται ή χειροτερεύει, επηρεάζει θετικά ή αρνητικά αντίστοιχα τη ζωή των πολιτών. Όσο πιο ισομερής είναι η κατανομή του Α.Ε.Π. τόσο πιο ψηλό θεωρείται το βιοτικό επίπεδο μιας χώρας, γιατί μικραίνει το χάσμα μεταξύ πλούσιων και φτωχών.

δ) Το Α.Ε.Π. δεν συμπεριλαμβάνει την αξία των αγαθών και υπηρεσιών της παραοικονομίας. Παραοικονομία είναι το μέρος της οικονομικής δραστηριότητας το οποίο αποκρύπτουν οι πολίτες από το κράτος, είτε επειδή θέλουν να αποφύγουν τη φορολόγησή της είτε επειδή είναι παράνομη, όπως λαθρεμπόριο, ναρκωτικά κτλ. Όλες

αυτές οι οικονομικές δραστηριότητες δεν καταγράφονται στο Α.Ε.Π. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι οι ατέλειες αυτές του Α.Ε.Π. κάνουν προβληματική και τη σύγκριση του βιοτικού επιπέδου μεταξύ διαφόρων κρατών. Το μέγεθος της παραοικονομίας, για παράδειγμα, διαφέρει από χώρα σε χώρα, άρα και οι συγκρίσεις είναι προβληματικές.

Θέμα Γ

Γ₁

	P	Q _D	Y	ΣΔ
A	6	60	2.000	360
B	12	36	2.000	

$$\Sigma\Delta_A = \frac{18}{100} \cdot Y_A = \frac{18}{100} \cdot 2.000 = 360 \text{ χ.μ.}$$

$$\Sigma\Delta_A = P_A \cdot Q_{DA} \Leftrightarrow Q_{DA} = \frac{\Sigma\Delta_A}{P_A} = \frac{360}{6} = 60 \text{ μ.}$$

$$P_B = 2 \cdot P_A = 2 \cdot 6 = 12 \text{ χ.μ.}$$

Σύμφωνα με τον νόμο της ζήτησης γνωρίζουμε ότι όταν η τιμή ενός αγαθού αυξάνεται, τότε μειώνεται η ζητούμενη ποσότητα του αγαθού, με τους προσδιοριστικούς παράγοντες της ζήτησης σταθερούς. Άρα,

$$Q_{DB} = Q_{DA} - 24 = 60 - 24 = 36 \text{ μ.}$$

Η D είναι γραμμική, δηλαδή $Q_D = \alpha + \beta \cdot P$

Για $P_A=6$ και $Q_{DA}=60$ έχουμε $60 = \alpha + 6 \cdot \beta$ (1)

Για $P_B=12$ και $Q_{DB}=36$ έχουμε $36 = \alpha + 12 \cdot \beta$ (2)

Αφαιρώντας κατά μέλη τις (1), (2) προκύπτει $24 = -6 \cdot \beta \Leftrightarrow \beta = -4$

$$\stackrel{\beta=-4}{(1)} \Rightarrow 60 = \alpha - 6 \cdot 4 \Leftrightarrow \alpha = 84$$

Επομένως $Q_D = 84 - 4 \cdot P$

Γ₂

	P	Q _D	Y
B	12	36	2.000
Γ	12	70	3.000

$$Y_\Gamma = Y_B + \frac{50}{100} \cdot Y_B = 2.000 + \frac{1}{2} \cdot 2.000 = 3.000 \text{ χ.μ.}$$

$$E_{Y_{B \rightarrow \Gamma}} = \frac{Q_{D\Gamma} - Q_{DB}}{Y_\Gamma - Y_B} \cdot \frac{Y_B}{Q_{DB}} = \frac{70 - 36}{3.000 - 2.000} \cdot \frac{2.000}{36} = \frac{17}{9}$$

$$E_{Y_{B \rightarrow \Gamma}} = \frac{17}{9} > 0, \text{ επομένως το αγαθό χαρακτηρίζεται κανονικό.}$$

Γ3.

i. $\Sigma\Delta_B = P_B \cdot Q_{DB} = 12 \cdot 36 = 432 \text{ χ.μ.}$

$$\Delta\Sigma\Delta_{A \rightarrow B} = \Sigma\Delta_B - \Sigma\Delta_A = 432 - 360 = 75 \text{ χ.μ.}$$

$$E_{D_{A \rightarrow B}} = \frac{Q_{DB} - Q_{DA}}{P_B - P_A} \cdot \frac{P_A}{Q_{DA}} = \frac{36 - 60}{12 - 6} \cdot \frac{6}{60} = -\frac{4}{15}$$

$$\left| E_{D_{A \rightarrow B}} \right| = \frac{4}{15} < 1, \text{ επομένως η ζήτηση χαρακτηρίζεται ανελαστική. Στην ανελαστική ζήτηση η ποσοστιαία}$$

μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας είναι μικρότερη από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής (σε απόλυτες τιμές). Επομένως, τη συνολική δαπάνη θα επηρεάζει κάθε φορά η μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή, δηλαδή της τιμής.

ii. $\Sigma\Delta_\Gamma = P_\Gamma \cdot Q_{D\Gamma} = 12 \cdot 70 = 840 \text{ χ.μ.}$

$$\Delta\Sigma\Delta_{B \rightarrow \Gamma} = \Sigma\Delta_\Gamma - \Sigma\Delta_B = 840 - 432 = 408 \text{ χ.μ.}$$

Το αγαθό είναι κανονικό. Όταν αυξάνεται το εισόδημα των καταναλωτών, αυξάνεται η ζήτηση του αγαθού. Όταν αυξάνεται η ζήτηση του αγαθού, αυξάνεται η συνολική δαπάνη των καταναλωτών.

Γ4.

	P	Q _D	E _D
Δ			-0,5

$$E_{D\Delta} = \frac{\Delta Q_D}{\Delta P} \cdot \frac{P_\Delta}{Q_{D\Delta}} \Rightarrow E_{D\Delta} = \beta \cdot \frac{P_\Delta}{Q_{D\Delta}} \Rightarrow -\frac{1}{2} = -4 \cdot \frac{P_\Delta}{Q_{D\Delta}} \Rightarrow -\frac{1}{2} = -\frac{4 \cdot P_\Delta}{84 - 4 \cdot P_\Delta} \Leftrightarrow P_\Delta = 7 \text{ χ.μ.}$$

Για $P_\Delta = 7$ έχουμε $Q_{D\Delta} = 84 - 4 \cdot 7 = 56 \text{ μ.}$

Επομένως Δ ($P=7, Q_D=56$)

Θέμα Δ

Δ1.

Το ανερχόμενο τμήμα της καμπύλης του οριακού κόστους (MC), που βρίσκεται πάνω από την καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους (AVC), αποτελεί την βραχυχρόνια καμπύλη προσφοράς της επιχείρησης. Θέτουμε $P=MC$ και $Q=Q_S$.

	Q	MC	AVC	VC
A	20	5	5	100
B	50	10		400
Γ	100	15		1.150

$$AVC_A = \frac{VC_A}{Q_A} \Leftrightarrow VC_A = AVC_A \cdot Q_A = 5 \cdot 20 = 100 \text{ χ.μ.}$$

$$MC_B = \frac{VC_B - VC_A}{Q_B - Q_A} \Rightarrow 10 = \frac{VC_B - 100}{50 - 20} \Leftrightarrow VC_B = 400 \text{ χ.μ.}$$

$$MC_{\Gamma} = \frac{VC_{\Gamma} - VC_B}{Q_{\Gamma} - Q_B} \Rightarrow 15 = \frac{VC_{\Gamma} - 400}{100 - 50} \Leftrightarrow VC_{\Gamma} = 1.150 \text{ χ.μ.}$$

Δ2.

	P	Q _D	E _D
1	15	25	-3

Η D είναι γραμμική, δηλαδή $Q_D = \alpha + \beta \cdot P$

$$E_{D1} = \frac{\Delta Q_D}{\Delta P} \cdot \frac{P_1}{Q_{D1}} \Rightarrow E_{D1} = \beta \cdot \frac{P_1}{Q_{D1}} \Rightarrow -3 = \beta \cdot \frac{15}{25} \Leftrightarrow \beta = -5$$

Για $P_1=15$ και $Q_{D1}=25$ και $\beta=-5$ έχουμε $25 = \alpha - 15 \cdot 5 \Leftrightarrow \alpha = 100$

Επομένως $Q_D = 100 - 5 \cdot P$

Δ3.

	P	Q _S	Q _D
A	5	20	75
B	10	50	50
Γ	15	100	

Για $P_A=5$ έχουμε $Q_{DA} = 100 - 5 \cdot 5 = 75 \text{ μ.}$

Για $P_B=10$ έχουμε $Q_{DB} = 100 - 5 \cdot 10 = 50 \text{ μ.}$

Παρατηρούμε ότι για $P=10$ ισχύει $Q_D=Q_S$, επομένως η τιμή ισορροπίας είναι ίση με 10 χ.μ. και η ποσότητα ισορροπίας είναι ίση με 50 μ.

Δ4.

Με την επιβολή της P_A ισχύει

$$Q_{D2} = Q_{SA} = 20 \Rightarrow 100 - 5 \cdot P_2 = 20 \Leftrightarrow P_2 = 16 \text{ χ.μ.}$$

$$\text{Καπέλο} = P_2 - P_A = 16 - 5 = 11 \text{ χ.μ.}$$